Zuid-Afrikaansche Boer Republieke

OPENBARE VERKLARING VAN HISTORIESE REKORD EN STANDPUNT

Verbroke Vredesooreenkomste (1881–1902)

20 November 2026 Verwysing: ZABR_Openb_Ver_011

Van:
ZABR Tydelike Adviesraad
Kroonkop Landgoed, Schuilklip
Utrecht Distrik
Natal, Port Natal

E-pos: zab@zaboervolk.com
Webwerf: www.zaboervolk.com

Uitgereik deur:
Die Tydelike Adviesraad (TAR), namens die lewende Boervolk-kollektief, gesamentlik verenig onder die Zuid-Afrikaansche Boervolk (ZAB), geadministreer deur die Zuid-Afrikaansche Boer Republieke (ZABR).

Aan:
Alle relevante partye, die Boervolk, Bewegings, Organisasies, Politieke partye, Groeperings en inwoners van Suid-Afrika

Wat hierdie dokument is, en wat dit nie is nie

Hierdie dokument is ’n **verklaring van historiese rekord en van standpunt**. Dit stel die ZABR se eie posisie op rekord, met die bronne waarop dit berus.

Dit is **nie** ’n regsbevinding nie, **nie** ’n uitspraak van enige hof of tribunaal nie, **nie** ’n eis om grond, eiendom of vergoeding nie, en **nie** ’n oproep tot enige optrede wat nie wettig en vreedsaam is nie.

Waar hierdie dokument ’n gevolgtrekking maak, word dit uitdruklik as die **ZABR se standpunt** gestel, en nie as ’n feit wat reeds regtens vasstaan nie.

Hierdie dokument is ’n eensydige handeling van rekordplasing. Dit verleen geen toestemming tot enige jurisdiksie nie, en daar word geen antwoord, erkenning of optrede van enige party verwag of vereis nie.

1. Die verbreking van die vrede na Majuba (1881)

Die Eerste Vryheidsoorlog het op 27 Februarie 1881 by Majuba geëindig. Die Boervolk het nie oorlog gesoek nie; sy het ’n onregmatige anneksasie weerstaan.

Die oorlog is met die **Konvensie van Pretoria van 3 Augustus 1881** afgesluit. In daardie konvensie het die Britse Kroon selfregering aan die Zuid-Afrikaansche Republiek herstel.

Die ZABR se standpunt is dat die Kroon daardie reëling nie nagekom het nie. Binne agtien jaar het Brittanje met ’n oormag na dieselfde Republiek teruggekeer. Die oorlog van 1899–1902 was, in ons standpunt, die direkte gevolg van ’n verbroke vrede.

2. Die Londen-konvensie (1884)

Die **Londen-konvensie van 27 Februarie 1884** het die 1881-reëling versterk: die woord “*suzereiniteit*” is verwyder en die Republiek se interne selfregering is duideliker bevestig.

Die ZABR se standpunt is dat die Republiek daarmee as ’n staat met volle interne bevoegdheid erken is, en dat die oorlog van 1899 die substansie van daardie reëling verydel het. Die konvensie is nooit formeel deur die partye opgesê nie.

3. Die Verdrag van Vereeniging (1902)

Die oorlog is met die **Verdrag van Vereeniging** op 31 Mei 1902 beëindig.

Die ZABR se standpunt is dat dit nie ’n ooreenkoms tussen gelyke partye was nie, maar ’n oorgawe wat onder uiterste druk plaasgevind het, nadat die platteland deur die verskroeide-aarde-beleid verwoes is en ’n groot deel van die burgerlike bevolking in aanhouding was.

Artikel 7 van die verdrag lui:

> “*MILITARY ADMINISTRATION in the TRANSVAAL and ORANGE RIVER COLONY will at the earliest possible date be succeeded by CIVIL GOVERNMENT, and, as soon as circumstances permit, Representative Institutions, leading up to self-Government, will be introduced*.”

Dit is ’n historiese feit dat die afgevaardigdes van 29 tot 31 Mei 1902 op Vereeniging vergader het en met 54 stemme teen 6 besluit het om te onderteken.

Die ZABR se standpunt:

> ’n Afvaardiging wat onder militêre druk vergader, terwyl die burgerlike bevolking in aanhouding sterf en die land verwoes is, was nie in die posisie om ’n vrye beskikking oor ’n volk se toekoms te maak nie. Dit is ons standpunt dat die oordrag van soewereiniteit in 1902 nie ’n vrye oordrag was nie. Ons stel dit as ’n standpunt en nie as ’n regsbevinding nie.

4. Die Haagse Konvensie (1899)

Die **Haagse Konvensie (II) van 29 Julie 1899** het op 4 September 1900 in werking getree en was dus vir die grootste deel van die oorlog van krag.

Die ZABR teken uitdruklik aan dat die twee republieke nie ondertekenaars van hierdie konvensie was nie. Ons beroep ons egter op die **beginsels** daarvan as uitdrukking van die internasionale standaard van die tyd, onder meer:

- Artikel 23(g) – vernietiging van vyandelike eiendom slegs wanneer onontbeerlik deur die oorlogsbehoefte geëis;
- Artikel 46 – die eer en regte van die familie, die lewens van persone en private eiendom moet gerespekteer word;
- Artikel 25 – verbod op die bombardering van onverdedigde dorpe en wonings.

Die ZABR se standpunt is dat die verskroeide-aarde-beleid en die aanhouding van burgerlikes daardie standaard oortree het. Ons stel dit as ’n historiese en morele beoordeling.

5. Die tydperk 1902–1910

Ná die vrede het die Republieke Britse kolonies geword. Die Suid-Afrika-wet van 1909 het die Unie van Suid-Afrika tot stand gebring.

Die ZABR se standpunt is dat die Unie nie die herstel van die republieke was nie, maar ’n nuwe sentrale staat waarin die Boervolk as soewereine volk nie herstel is nie.

Belangrike onderskeid:

> Die ZABR onderskei tussen die Boervolk identiteit en die breër Afrikaner-groepering soos dit ná 1902 gevorm is. Hierdie onderskeid word gemaak oor **identiteit en gesag**, nie oor mense nie. Die Boervolk is nooit gekrediteer vir haar erfenis of ingesluit in die regstelling na die samesprekings nie. Inteendeel is die Boervolk versmoor in die versmeltings proses soos gedryf deur Afrikaner-nasionalisme sedert 1910 soos wat vandag nog gebeur deur politieke kategorieë en kulturele bewegings wat nie die unieke identiteit van die Boervolk erken nie.

6. Ons beoordeling van die Britse Kroon se trou

Die ZABR se standpunt is dat vier ooreenkomste oor ’n tydperk van een-en-twintig jaar dieselfde patroon toon: ondertekening, gevolg deur ’n terugkeer op die onderneming.

Ons grond hierdie beoordeling op drie waarnemings:

1. Die ooreenkomste is gesluit en daarna nie nagekom nie (1881 en 1884 teenoor 1899).
2. Die patroon is herhalend.
3. Die morele gesag van die 1902-dokumente teenoor die Boervolk is daardeur aangetas.

Ons formuleer dit nie as ’n regstegniese stelling dat die ooreenkomste regtens nietig is nie. Wat ons op rekord plaas, is dat die ooreenkomste hulle morele gesag teenoor die Boervolk verloor het, en dat die rekord van daardie verbrekings bly staan.

7. Verklaring

Die Zuid-Afrikaansche Boervolk, verteenwoordig deur die ZABR Tydelike Adviesraad, verklaar hiermee:

1. Dat die Britse Kroon die bepalings van 1881, 1884 en 1902, asook die internasionale standaard van 1899 soos in hierdie dokument uiteengesit, nie nagekom het nie;
2. Dat dit die ZAB se standpunt is dat die oordrag van soewereiniteit in 1902 nie ’n vrye oordrag was nie, en dat die Boervolk dit nie as sodanig aanvaar nie;
3. Dat hierdie standpunt uitsluitlik deur vreedsame en wettige middele, as deel van die Witvlag-proses nagestreef word;
4. Dat hierdie verklaring geen eis om grond, eiendom of vergoeding maak nie, en geen persoon of instelling aankla nie.

Hierdie verklaring word uitgereik met erkentenis van die Almagtige Hemelse Vader en Sy volle Woord as die hoogste gesag, en met ’n pleit tot Hom om Sy reg en geregtigheid teenoor die Boervolk. Hierdie dokument vorm deel van die Herstel van Status- en Volksaffiliasie-proses van die Zuid-Afrikaansche Boervolk, en word in vrede, te goeder trou en sonder vyandigheid uitgereik as deel van die Witvlag-proses.

Voorbehoud van Regte

Hierdie dokument verteenwoordig ’n vreedsame, goeie trou uitdrukking van die historiese Boervolk, gesamentlik en deursigtig nagestreef deur betrokke volksgenote, en nie namens enige organisasie, politieke liggaam, kommersiële entiteit of eksterne belang nie. Alle verklarings hierin word uitsluitlik in die wettige belang, waardigheid en beskerming van die Boervolk self gemaak.

In ooreenstemming met gevestigde Gemenereg-maksimes en internasionaal aanvaarde regsbeginsels, waar geen wettige skade, besering of bewese slagoffer bestaan nie, ontstaan daar geen wettige oorsaak van aksie nie. Gevolglik mag geen jurisdiksie of nadelige regsafleiding wettiglik geheg word sonder ’n behoorlik gevestigde en wettige regsoorsaak van aksie nie.

Niks in hierdie dokument sal geïnterpreteer word as ’n afstanddoening van regte, onderwerping aan onwettige jurisdiksie, of toestemming tot onredelike of onregverdige prosesse nie. Alle regte, regsmiddels en wettige beskerming word uitdruklik sonder vooroordeel voorbehou. Hierdie dokument bevestig respek vir wettige gesag, behoorlike proses, menswaardigheid en vreedsame oplossing onder erkende regsstandaarde.

Geteken te goeder trou vir en namens die Boervolk-kollektief deur die ZABR Tydelike Adviesraad:

.....
/s/ **Klaas** van die familie **Prinsloo**
Voorsitter, Tydelike Adviesraad

.....
/s/ **Isaac** van die familie **van Heerden**
Sekretaris-Generaal, Tydelike Adviesraad

.....
/s/ **Rudolph** van die familie **van Jaarsveld**
Hoof Reg-Bemiddelaar, ZABR Volkshof